

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 41/2023
04.05.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић чланова већа, у парници тужиоца „АИК Банка“ а.д. Београд против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Јована Панић Станисављевић адвокат из ..., ради дуга, решавајући сукоб месне надлежности између Основног суда у Шапцу и Трећег основног суда у Београду, на седници одржаној 04.05.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овом спору месно је надлежан Први основни суд у Београду.

Образложење

Трећи основни суд у Београду, уз допис од 17.01.2023. године, доставио је списе тог суда П 7806/22, Врховном суду ради решавања сукоба месне надлежности са Основним судом у Шапцу.

Решавајући настали сукоб месне надлежности, на основу чл. 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) и 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11, 49/13–УС, 74/13–УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је нашао да је за суђење у овом спору месно надлежан Први основни суд у Београду.

Према стању у списима, извршни поверилац „Alpha bank“, правни претходник тужиоца поднео је 09.03.2012. године Основном суду у Шапцу предлог за доношење решења на основу веродостојне исправе у коме је предложено и да се, уколико дужник поднесе приговор на решење о извршењу, спис достави Првом основном суду у Београду и уз који је приложен уговор о потрошачком кредиту закључен између парничних странака 29.08.2008. године, чијим чланом 15 је за случај спора уговорена надлежност суда у Београду. Основни суд у Шапцу је донео решење о извршењу на основу веродостојне исправе Ив 1353/12 од 20.03.2012. године којим је извршни дужник обавезан на исплату износа од 674.659,60 динара са законском затезном каматом од 24.01.2012. године до исплате и трошкова извршног поступка од 36.046,00 динара и одредио извршење пописом, проценом и продајом покретних ствари дужника. По приговору извршног дужника од 14.09.2022. године, којим је истакнут и приговор месне ненадлежности, стављено је ван снаге поменуто решење у делу у ком је одређено извршење, укинута су све спроведене радње, одређено да се поступак наставља као поводом приговора против платног налога, а предмет достављен парничном одељењу истог суда. Основни суд у Шапцу огласио се месно ненадлежним решењем П 482/22 од 25.10.2022. године и списе доставио Трећем основном суду у Београду, имајући у виду споразум странака из уговора о кредиту. Трећи основни суд у Београду није прихватио надлежност и, уз допис П 7806/22 од 17.01.2023. године,

доставио спис Верховном суду ради решавања сукоба надлежности с обзиром да је седиште тужиоца, као и пребивалиште тужене (на шта и тужена указује приговором месне ненадлежности) на подручју Првог основног суда у Београду.

Законом о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 31/11, 99/11 - др. закон, 109/13 - УС, 55/14 и 139/14, у даљем тексту: ЗИО), чије се одредбе примењују у конкретном случају на основу члана 545. важећег истоименог закона („Службени гласник РС“, бр. 106/15, 106/16 -аутентично тумачење, 113/17 - аутентично тумачење, 54/19, 9/20 - аутентично тумачење, 10/23 - други закон) прописано је да је суд надлежан за одређивање извршења или обезбеђења суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или боравиште, односно седиште, ако овим законом није другачије одређено (члан 3. став 3); да ће суд, ако извршни дужник учини вероватним наводе из приговора којим решење побија у делу у ком је обавезан да намири потраживање, ставити ван снаге решење о извршењу у делу у коме је одређено извршење и одредити да се поступак наставља као поводом приговора против платног налога (члан 49. став 4); као и да се у поступку извршења и обезбеђења сходно примењују одредбе Закона о парничном поступку, ако овим или другим законом није другачије одређено (члан 10).

Законом о паничном поступку је прописано да тужени може да истакне приговор месне ненадлежности само у приговору против платног налога (члан 462. став 2); да се тужба подноси суду који је опште месно надлежан, ако законом није другачије прописано (члан 38); да је за суђење опште месно надлежан суд на чијем подручју тужени има пребивалиште (члан 39. став 1); и да странке могу да се споразумеју, ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан, да је споразум састављен у писаном облику и да се односи на одређени спор или више спорова, који сви проистичу из одређеног правног односа (члан 65. ст. 1. и 3).

Из наведеног пролази, да када за одређене врсте спорова одредбама Закона о парничном поступку није предвиђена искључива месна надлежност као у конкретном случају, а странке су уговориле месну надлежност неког суда, тужилац врши избор између суда који је месно надлежан према одредбама ЗПП и суда чија је надлежност уговорена.

У конкретном случају, основ спора је исплата дугованог те за ову врсту спора није прописана искључива месна надлежност. Тужилац, раније извршни поверилац, позвао се на уговорену месну надлежност суда у Београду за случај спора и исправу о споразуму приложио уз предлог за извршење, а тужена је истакла приговор месне ненадлежности с позивом на правило о општој месној надлежности..

С обзиром да је и пребивалиште тужене на територији Београда (општина Врачар) и да је споразумом о месној надлежности уговорена надлежност суда у Београду, то је Први основни суд у Београду надлежан за суђење у овом спору, па је донета одлука као у изреци, применом члана 22. став 1. ЗПП.

Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић